

Länsstyrelsen
Gävleborg

Naturvårdsenheten

BESLUT

2014-04-14

1 (14)

Dnr 511-6537-11
84-245

Se sändlista

BESLUT OM ÄNDRING AV LÖVSALENS NATURRESERVAT

Beslut

Med stöd av 7 kap. 4, 5 och 7 §§ miljöbalken (1998:808) beslutar länsstyrelsen att ändra beslutet från 1996-12-10 (dnr 231-6212-95, 00-001-050, 84-222) genom att förklara det område som avgränsas på karta enligt bilaga 1, med de gränser som slutligen märks ut i fält, som naturreservat. Naturreservatets namn ska fortsättningsvis vara Lövsalens naturreservat.

För att tillgodose och uppnå syftet med naturreservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6, 7 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att ändra föreskrifterna för Lövsalens naturreservat (21FS 2001:97) enligt ovannämnda beslut genom att förordna att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se Föreskrifter för naturreservatet).

Slutligen beslutar länsstyrelsen med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att ändra skötselplanen enligt ovannämnda beslut och fastställa reviderad skötselplan enligt bilaga 3 för naturreservatets långsiktiga vård. Förvaltare för naturreservatet ska även fortsättningsvis vara länsstyrelsen.

Förevarande beslut träder i kraft när det vinner laga kraft och det ersätter därmed tidigare beslut, varvid tidigare beslut, föreskrifter och skötselplan upphör att gälla. Föreskrifterna enligt punkten C om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet och om ordningen i övrigt inom naturreservatet träder dock i kraft den dag som framgår av kungörelsen i länets författningssamling, varvid tidigare föreskrifter upphör att gälla, och dessa föreskrifter gäller därvid enligt 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken omedelbart, även om de överklagas. Upphävandet som detta innebär beslutas med stöd av 7 kap. 7§ miljöbalken.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Lövsalens naturreservat
NVR-id:	21-2000309
Kommun:	Hudiksvalls kommun
Karta:	Ekonomisk karta 15H:7h, 15H:8h
Lägesbeskrivning:	4 km norr om Hölick, ca 20 km öster om Hudiksvall. Se bifogad översiktskarta (bilaga 2)
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM):	N: 6838681 E: 629944
Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 3), gränsen är markerad med den punktstreckade linjen.
Fastigheter och markägare:	Arnön 12:9, Sveaskog Förvaltning AB
Areal (från VIC Natur):	Total areal 201 ha Därav landareal 197 ha Produktiv skogsmark 130 ha Därav naturskog* 36 ha *Areal från länsstyrelsens naturskogsinventering
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Friluftsliv:	Området är av stort intresse för friluftslivet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden och att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området samt att återställa värdefulla naturmiljöer. Mer specifikt är syftet att vårda, bevara och vid behov återställa ett skogsområde som karaktäriseras av stor variation i trädslagsblandning, historisk markanvändning och markförhållanden, och som fortfarande är tydligt påverkat av bete och brand. Syftet med reservatet är även att bevara Hällkroksbäcken som lekområde för havsöring. De värdefulla livsmiljöerna betespåverkad och lövdominerad blandskog, brandpräglad tallskog, granskog, betesmark och bäck, samt de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för dessa livsmiljöer i södra Norrlands kustland ska ha gynnsamt tillstånd*. Strukturer som grova lövträd, gamla

* =Gynnsamt tillstånd (på objektsnivå) är jämförbart med begreppet gynnsam bevarandestatus. Vad som menas med gynnsam bevarandestatus definieras i 16 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

granar, grova tallar, solbelyst död tallved och betad skogs- och gräsmark ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning.

Naturreservatet omfattar natur som ingår i det europeiska nätverket Natura 2000 som upprättats med ledning av direktiv från EU. Natura 2000-habitaten västlig taiga (9010), öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (7140), skogsbevuxen myr (91D0), dystrofa sjöar och småvatten (3160), örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ (9050), ska ha gynnsam bevarandestatus. Det ska finnas möjlighet för besökare att uppleva naturen i området.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och arbetsföretag som riskerar att skada naturmiljön förhindras.
- De lövrika skogarna sköts så att en hög lövandel bibehålls.
- Brand återinförs som störningsfaktor genom naturvårdsbränning i delar av området.
- Betesmarker hävdas genom i första hand bete och ohävdade betesmarker restaureras.
- Restaurering av hållmarker genom borttagande av inplanterad bergtall (*Pinus mugo*).
- Restaureringsåtgärder genomförs vid behov för att undvika att vandringshinder uppstår i Hällkroksbäcken.
- Vandringsleder och informationstavlor finns för att tillgängliggöra naturreservatet för friluftslivet.

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna under A och C nedan utgör inte hinder för förvaltaren av naturreservatet eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att utföra de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, som framgår av föreskrifterna B1-B13 nedan och som preciseras i fastställd skötselplan. Inte heller utgör föreskrifterna hinder för länsstyrelsen eller av länsstyrelsen utsedd uppdragstagare att utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv inom naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. uppföra eller anlägga byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning,
3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
4. bedriva vattenverksamhet, som t.ex. att utföra vattenreglering eller leda bort vatten.
5. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämma, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block,
6. bedriva mineralutvinning,
7. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringssämnen,
8. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är avsedd för motorfordonstrafik. Undantag gäller för älgragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet, samt de transporter som krävs i samband med skötsel av eventuella betesdjur. Transporten ska ske på så sätt att skador på mark och vegetation minimeras,
9. tillskottsutfodra betesdjur. Undantag gäller övergångsutfodring som får ske efter samråd med Länsstyrelsen,
10. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift eller andra markeringar i naturen,
11. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,
12. utan länsstyrelsens tillstånd upplåta mark för organiserade tävlingar eller militära övningar,

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktigas ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla följande intrång:

1. Utmärkning av naturreservatets gränser och Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Uppsättning och underhåll av informationstavlor.
3. Tillgängliggörande av reservatet för besökare, t.ex. underhåll av stigar, spänger, broar och parkeringsplatser.
4. Genomförande av naturvårdsinriktade restaureringsåtgärder så som borttag av all bergtall (*Pinus mugo*) i naturreservatet, enligt föreskriftskarta bilaga 4.
5. Genomförande av eventuell restaurering av vattendrag och våtmarker, så som återläggning av sten i bäcken och åtgärder för att förhindra att vandringshinder uppstår exempelvis vid vägtrummor. Aktuellt i skötselområde 4, enligt föreskriftskarta bilaga 4.
6. Genomförande av återkommande skötselåtgärd; granuttag i skötselområde 1 och eventuellt även i skötselområde 2, enligt föreskriftskarta bilaga 4.
7. Genomförande av återkommande skötselåtgärd; naturvårdsbränning och/eller andra kompletterande metoder för att skapa lämpliga vedsubstrat för insekter, exempelvis införande av död ved eller randbarkning av träd i skötselområde 2, enligt föreskriftskarta bilaga 4.
8. Genomförande av återkommande skötselåtgärd; bete i skötselområde 5 och eventuellt även i skötselområde 1, 2 och 3 enligt föreskriftskarta bilaga 4.
9. Anläggande av mindre körväg för 4-hjuling till Gåsmyrvallen vid eventuell fåbodsdrift, enligt föreskriftskarta, bilaga 4.
10. Genomförande av brunnsbörning vid Gåsmyrvallen vid eventuell fåbodsdrift i skötselområde 1, enligt föreskriftskarta bilaga 4.
11. Anläggning av mindre byggnader vid Gåsmyrvallen vid eventuell fåbodsdrift i skötselområde 1, enligt föreskriftskarta bilaga 4.
12. Anläggning av stängsel vid Gåsmyrvallen vid eventuell fåbodsdrift i skötselområde 1, enligt föreskriftskarta bilaga 4.
13. Undersökning och dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är avsedd för motorfordonstrafik.
2. ta ved. Eldning är tillåten om egen ved tagits med,
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,
4. skada, plocka eller samla in växter, svampar och alger. Bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov är dock tillåten, med undantag för fridlysta och rödlistade arter,
5. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
6. medföra hund som inte är kopplad eller annat okopplat husdjur,
7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift
8. skada fast föremål eller ytbildning, så som att omlagra eller bortföra sten eller därmed jämförligt,
9. utan länsstyrelsens tillstånd använda området för organiserade tävlingar eller militära övningar,

Föreskrifterna 1, 5 och 6 ovan utgör inte hinder för innehavare av särskild rätt i samband med den jakt eller det bete/fäbodrift som är tillåten i naturreservatet.

Andra föreskrifter som gäller för området

Hela naturreservatet är även Natura 2000-område (SE0630091 Lövsalen). För verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området krävs tillstånd enligt 7 kap 28 a-29 §§ miljöbalken. För Natura 2000-området finns en upprättad bevarandeplan med Länsstyrelsens diarienummer 511-8915-06, 00-001-064.

Bakgrund

Lövsalen skyddades som domänreservat 1989 av Domänverket, nuvarande Sveaskog. I samband med Domänverkets bolagisering till Assi Domän AB 1992 gjorde Länsstyrelsen på uppdrag av Naturvårdsverket en bedömning av vilka domänreservat som hade så framträdande naturvärden att de borde skyddas som naturreservat. Till följd av detta slöt Naturvårdsverket och Assi Domän AB 1995 ett avtal gällande ett antal värdefulla domänreservat som skulle lagskyddas som naturreservat, och Lövsalen valdes som ett av dessa. Beslutet fattades 1996 i enlighet med villkoren i avtalet mellan Naturvårdsverket och Assi Domän AB och efter samråd med Hudiksvalls kommun enligt 43 § naturvårdslagen.

Förändringar i förhållande till tidigare beslut

Revideringen av beslut, föreskrifter och skötselplan för Lövsalens naturreservat har utgått från nuvarande förutsättningar och kunskapsläge för området. Det reviderade beslutet har också anpassats till nu gällande lagstiftning och riktlinjer. Naturreservatets syfte har omformulerats och preciserats, men syftet följer i allt väsentligt ändamålet med naturreservatet så som det formulerades då naturreservatet bildades.

Flera föreskrifter har förtydligats och gjorts mer utförliga. Följande föreskrifter innebär en skärpning jämfört med det gamla beslutet: A4, A6, A9, A10, A12, C4, C6-C7, C9. Den tidigare föreskriften B2 ("Skötsel av området enligt fastställd skötselplan") har preciserats och föreskrift B3-B13 har därför tillkommit.

Ändringar i två föreskrifter innebär en lättnad jämfört med det gamla beslutet. I föreskrift A8 har undantag lagts till i förbudet mot att framföra motordrivet fordon i form av att älgragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet tillåts. Föreskrift C2 "förbud mot att tälta, elda eller ta ved" har ändrats så att tältning är tillåtet, samt att det nu är tillåtet att elda om egen ved har tagits med. Dessa förändringar syftar till att underlätta för jakt och rörligt friluftsliv i området, eftersom naturreservatet ligger inom riksintresse för friluftslivet.

Skötselplanen har utökats med mer utförliga beskrivningar för att underlätta förvaltningen av reservatet. Enligt formulering ur den gamla skötselplanen borde delar av reservatet på sikt brännas i syfte att främja naturvärdena. I den nya skötselplanen är naturvårdsbränning medtaget som en planerad skötselåtgärd. I den nya skötselplanen öppnas även möjligheten för bete i området för att upprätthålla, vårda och återskapa värdefulla naturmiljöer i området.

Ärendets handläggning

Beslut och skötselplan för Lövsalens naturreservat fastställdes 1996. År 2008 togs beslut om revidering av handlingarna. Det reviderade beslutet innebär även en kvalitetsförbättring av reservatets gräns genom inmätning av gränsens läge i terrängen. Skötselplanen har utökats och åtgärder beskrivits mer noggrant.

Ett förslag på nytt reservatsbeslut och skötselplan skickades på remiss till sakägare, myndigheter och andra berörda den 25 februari 2014. Följande synpunkter inkom:

- Rogsta socken intresseförening har inget att erinra och tillstyrker Länsstyrelsens förslag.
- Skogsstyrelsen har inget att erinra mot förslaget. De understryker vikten av en planerad skötsel i formellt skyddade områden, som så kräver. För att behålla och utveckla naturvärden i skyddade områden kan det vara nödvändigt med skötsel. Vidare anser Skogsstyrelsen att det är en fördel att skötselplanerna öppnar upp för alternativ i de fall den optimala skötselåtgärden skulle vara svårt att genomföra. Skogsstyrelsen ser positivt på de preciseringar av skötsel som föreslås.
- Sveriges geologiska undersökning (SGU) har bedömt hur förslaget beskriver och hanterar geovetenskapliga värden, då geologin dessutom ofta är en avgörande förutsättning för flora och fauna. De undersöker också om det ur geologisk synvinkel finns motstående intressen som bör beaktas. SGU har inga synpunkter på ändringarna av Lövsalens naturreservat.
- Hudiksvalls kommun inkom med synpunkter främst gällande utförandet av den planerade skötseln av området. Angående bete i området påpekar kommunen att djurskyddsaspekten måste beaktas noga, samtidigt som stödutfodring av djuren kan medföra risker för naturvärdena i form av risk för trampskador och ökad näringstillförsel. Länsstyrelsen har tagit detta i beaktande och lagt till en föreskrift i beslutet gällande tillskottsutfodring (A9). Om bete inte kan genomföras på ett sätt som både tillgodoser betesdjurens- och naturvärdenas behov så ska vallen hållas öppen på annat sätt (se skötselplan). Kommunen framhöll också att stängsel och betesdjur kan begränsa allmänhetens upplevelser av möjligheten att besöka reservatet. Detta är något som bör beaktas, och om betesdjur befinner sig i området ska tydlig information om detta finnas tillgänglig för allmänheten. Kommunen bidrar även med information om artförekomster av fåglar i området. De framför en önskan om fler artinventeringar i området, något som Länsstyrelsen tyvärr inte kan prioritera för tillfället.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 1 § andra stycket miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § första stycket miljöbalken får länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken, följer att det i beslutet ska anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet. Enligt paragrafens tredje stycke får länsstyrelsen meddela beslut om nya inskränkningar eller nya skäl för naturreservat om det behövs för att uppnå syftet med skyddet.

Enligt 7 kap. 6 § miljöbalken får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång om det behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Enligt 7 kap. 7 § miljöbalken får länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslut som den har meddelat enligt 4-6 §§, om det finns synnerliga skäl.

Enligt 7 kap. 30 § första stycket miljöbalken jämfört med 22 § första meningen förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. får länsstyrelsen meddela föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet.

Utredningen i ärendet

Beskrivning av området

Lövsalens naturreservat ligger på Hornslandet som är en stor skogsklädd halvö utanför Hudriksvall. Hornslandskusten karaktäriseras av klapperstensfält och hållmarker med senvuxen tall, men på halvön förekommer också av produktiva lövrika skogar. Hornslandet brann 1888. Vissa gamla tallar har brandljud och mindre rester av lövsuccessioner finns fortfarande kvar som spår efter branden. Hornslandet har tidigare varit en uppmärksammas lövskogstrakt, men lövskogsinslaget har minskat kraftigt de senaste decennierna.

Beskrivning av prioriterade bevarandevärden

Områdets bevarandevärden är framförallt knutna till olika typer av skog, men det finns även naturvärden knutna till våtmark och gräsmark. Karaktäristiskt för området och det som också gett naturreservatet dess namn, är de lövrika bestånden med god förekomst av såväl gamla som grova träd. Björk och asp är vanligast, men här växer också klibbal och sälg. Insprängt i lövskogen står även tall och gran. Den föryngring som sker står granen framförallt för. Den höga lövandelen gör att exempelvis många fågelarter knutna till lövskog förekommer i naturreservatet.

Skogen är uppkommen efter branden 1888. Området har betats fram till en bit in på 1900-talet, vilket också satt sin prägel på vegetationen. Fältskiktet hyser förutom den vanliga bärrisvegetationen gott om örter och gräs. Centralt i naturreservatet ligger den gamla fåbodvallen Gåsmyrvallen. Fåbodbebyggelsen brann ned 1888, men vallen användes en bit in på 1900-talet. Vallen planterades med tall i mitten av 1900-talet. 2013 togs de planterade tallarna bort som ett led i att restaurera Gåsmyrvallen, och vallen har nu åter karaktären av betad gräsmark.

Andra skogstyper som finns är gran- och tallskog. Granskogen söder om Gåsmyrvallen är speciellt värdefull då den utgör den enda större brandrefugen efter 1888 års skogsbrand på hela Hornslandet. Eftersom granarna här överlevde branden hittar man grova individer som är äldre än 200 år. Gles talldominerad skog med inslag av äldre träd finns på de torrare markerna. De högsta delarna utgörs av hållmarker med tallimpediment.

Myrarna och de två tjärnarna Stensan och Skrasslen är också de typiska för Hornslandets mosaik av våtmark och skogsmark. Endast smärre ingrepp är gjorda i områdets hydrologi i form av något uträtade bäckar. Hällkroksbäcken, som rinner från Skrasslen och Stensmyran och munnar ut i havet vid hällkroksbäcken, är ett av de viktigaste vattendragen i Hudriksvalls kommun med avseende på naturlig produktion av havsöring.

Området är av stort intresse för friluftslivet. Genom området går markerade vandringsleder vilka är en del av ett större nät av vandringsleder på Hornslandet.

Andra sakförhållanden av betydelse för beslutet

Området behöver skyddas för att tillgodose behovet av orörda skogsområden och för att bevara skogslevande djur och växter. Området bidrar därmed till att uppfylla miljökvalitetsmålet "Levande skogar" och är ett bra exempel på den typ av områden som ska prioriteras enligt länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för formellt skydd av skog i Gävleborgs län (länsstyrelsens rapport 2006:19-21). Länsstyrelsen bedömer att naturreservat är den lämpligaste skyddsformen.

Naturreservatet omfattar natur som ingår i det europeiska nätverket Natura 2000 som upprättats med ledning av direktiv från EU. Genom att hela Natura 2000-området är inkluderat inom naturreservatet säkras det långsiktiga skyddet av området ytterligare och underlättar länsstyrelsens förvaltning.

Området ligger inom den skogliga värdetrakten Hornslandet-Agön som i ”Strategi för formellt skydd av värdefulla skogar i Gävleborgs län” är en utpekad sammansatt skoglig värdetrakt. De skogstyper som ingår i värdetrakten är torr-frisk tallskog, torr-frisk löv- och lövblandad skog och brandpräglad skog. Trakten är stark för tallnaturvärden – kusttallskogar.

Värdetrakterna ska användas som underlag för långsiktigt skydd av skog. Genom att koncentrera naturskyddet till utpekade fungerande trakter har man generellt sett större möjlighet att långsiktigt bevara arter och biotoper. Skyddsläget är bra i trakten med flera naturreservat. Sveaskog har även pekat ut Hornslandet som ekopark och den ingår i värdetrakten.

Hela naturreservatet ingår i ett område av riksintresse för friluftslivet. Länsstyrelsen bedömer att det ligger i linje med riksintressena att skydda detta område.

Länsstyrelsens bedömning och intresseprövning

Motiv till ändringarna

Ändringarna i föreskrifterna för naturreservatet motiveras med en anpassning till nu gällande lagstiftning och riktlinjer. Flera föreskrifter har förtydligats och gjort mer utförliga, för att vidhålla och säkerställa syftet med reservatet.

De föreskrifter som innebär en skärpning mot tidigare beslut är: förbud mot vattenverksamhet (A4), förbud mot mineralutvinning (A6), förbud mot att sätta upp tavla, affisch, plakat, skylt eller göra inskrift (A10 och C7), förbud mot att tillskottsutfodra betsdjur (A9), förbud mot att medföra hund som inte är kopplad eller annat okopplat husdjur (C6) samt att utan länsstyrelsens tillstånd upplåta mark för organiserade tävlingar eller militära övningar (A12 och C9). Dessa har lagts till för att förhindra skador och slitage på naturmiljön inom naturreservatet och för att upprätthålla syftet med reservatet.

Den tidigare föreskriften B2 (”Skötsel av området enligt fastställd skötselplan”) har preciserats och föreskrift B3-B13 har därför tillkommit. De B-föreskrifter som har preciserats i detta beslut innebär att möjligheterna till åtgärder för att undvika försämring av de skyddade habitaterna underlättas, exempelvis borttagande av främmande trädart, möjlighet att hävda betespräglade marker och möjlighet att vid behov åtgärda vandringshinder i Hällkroksbäcken.

Enligt tidigare skötselplan skulle tre barrdominerade områden i reservatet gallras för att gynna löv och i övrigt skulle den lövdominerade skogen lämnas

orörd. Stora oklarheter har rått kring vilka områden som skulle gallras och huruvida det enligt det gamla beslutet och skötselplanen var tillåtet att gallra bort granar i de lövrika områdena som allt mer växer igen.

Enligt formulering ur den gamla skötselplanen borde delar av reservatet på sikt brännas i syfte att främja naturvärdena. I den nya skötselplanen är naturvårdsbränning medtaget som en planerad skötselåtgärd.

De lätnader som har gjorts, nämligen: borttagande av förbud att tälta och elda (C2, eldning är tillåten om egen ved har tagits med), och undantag från förbudet att använda motordrivna fordon (A8) då det gäller älgragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet, syftar till att underlätta för jakt och friluftsliv i området. Undantaget gäller även de transporter som kan komma att krävas i samband med skötsel av eventuella betesdjur i området. Transporten ska ske på så sätt att skador på mark och vegetation minimeras. Naturreservatet är viktigt för rekreation och rörligt friluftsliv, vilket redan i tidigare beslut är en del av syftet med reservatet. Länsstyrelsen bedömer att dessa lätnader inte medför några negativa effekter på naturmiljön utan enbart har en positiv effekt för allmänheten.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7 § helt eller delvis upphäva beslut som den har meddelat enligt 7 kap. 4-6 §§ om det finns synnerliga skäl. Mildringar av någon föreskrift, t.ex. genom att införa undantag från den, kan betraktas som ett upphävande och förutsätter följaktligen att synnerliga skäl finns. Synnerliga skäl kan anses föreligga i detta fall eftersom det tidigare beslutet ersätts av detta beslut vilket innebär ett motsvarande och även delvis starkare områdesskydd. Föreskriften som har mildrats (A8) anses inte vara nödvändig för att uppnå/tillgodose syftet med reservatet. Kravet på synnerliga skäl kan även anses vara uppfyllt eftersom det nya beslutet i allt väsentligt överensstämmer med tidigare gällande beslut. Vid upphävande av ordningsföreskrifter beslutade enligt 7 kap. 30 § miljöbalken krävs inga särskilda kvalifikationskrav.

Bedömning

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Det är därför enligt länsstyrelsens bedömning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken. Att så sker bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenområdena enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Enligt kommunens översiktsplan från 2008 ingår naturreservatet i område av värde för naturvård och friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer därför att bildandet av naturreservatet överensstämmer med intentionerna i kommunens översiktsplan. Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den

biologiska mångfalden och för allmänheten är så stora att de överväger de negativa effekterna som kan uppstå för allmänheten och för berörda fastighets- och sakägare.

Enligt länsstyrelsens mening är föreskrifterna anpassade till naturreservatets syfte och bevarandevärdena i området.

Intresseprövning

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde. Länsstyrelsen menar att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som gjorts i rätten att använda mark- och vattenområden är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som krävs för att uppnå syftet med naturreservatet. Länsstyrelsen har beaktat proportionalitetsprincipen.

Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken har länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte (7 kap. 26 § miljöbalken). Enligt 7 kap. 7 § sista stycket miljöbalken gäller att beslut om dispens får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skäligen utsträckning på naturreservatet eller på något annat område.

Länsstyrelsen ska bedriva tillsyn över naturreservatet. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Av 29 kap. 2 och 2 a §§ miljöbalken följer bland annat att det kan medföra straffansvar att orsaka skada i eller bryta mot föreskrift som meddelats för ett naturreservat.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom naturreservatet syftar till att bevara biologisk mångfald ska eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas. Bestämmelserna i 5, 6 och 10 §§ skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas inom naturreservatet.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 7.

Beslut i ärendet har fattats av vik. länsråd Veronica Lauritzsen. I den slutliga handläggningen har även deltagit enhetschefen Ann Gudéhn, juristen Ann-Charlotte Nyman, biologen Pernilla Hansson, biologen Klas Andersson och biologen Ida Svartholm, varav den sistnämnda har varit föredragande.

Veronica Lauritzsen

Ida Svartholm

Bilagor:

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Skötselplan
4. Föreskriftskarta
5. Brytpunktskarta
6. Sändlista
7. Hur man överklagar

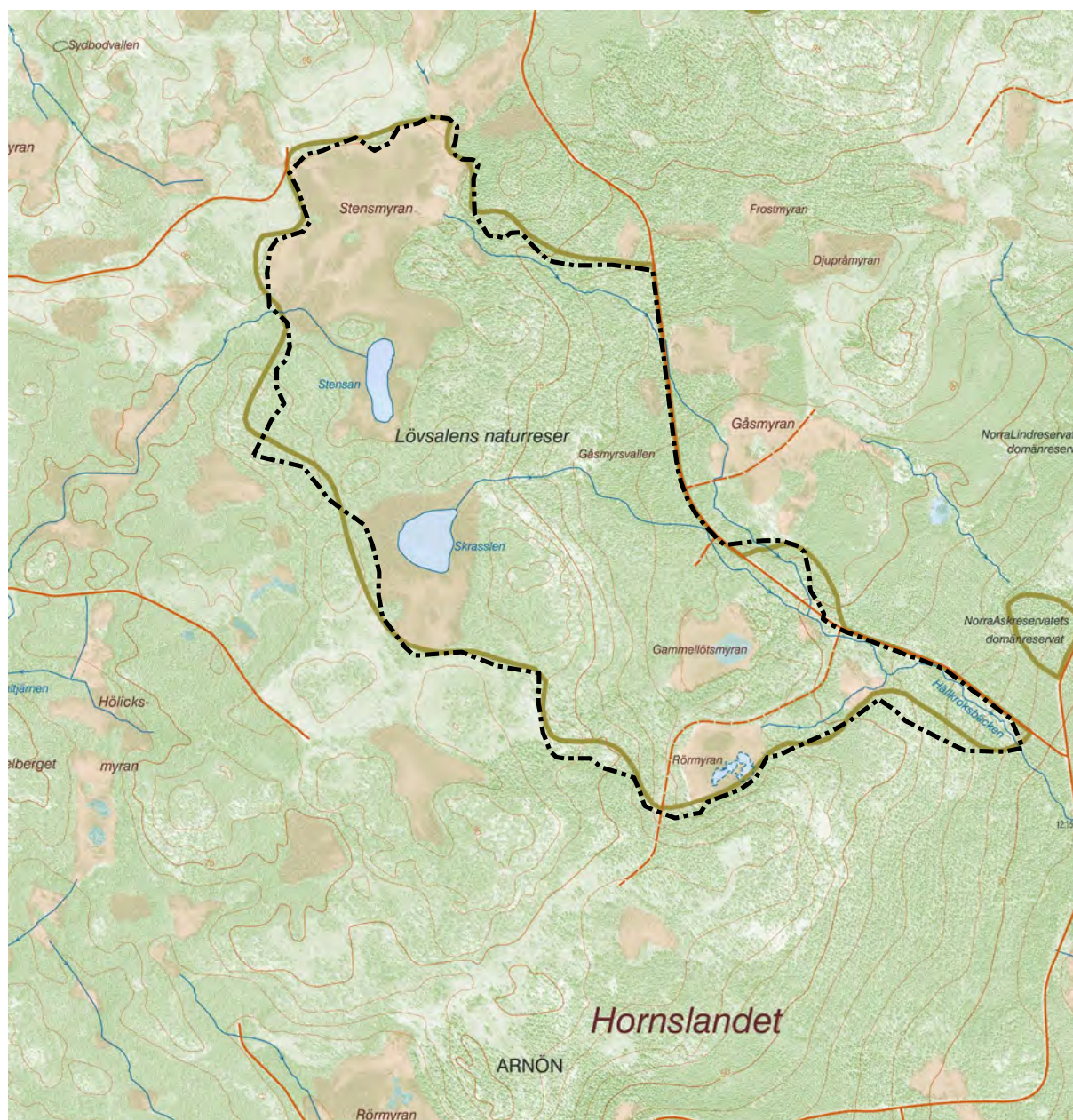
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2014-04-14

Dnr 511-6537-11
84-245

Bilaga 1

Lövsalens naturreservat Beslutskarta

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Centrumkoordinater N: 6838681 E:629944

Skala 1:20 000

0 100 200 400 600 800 1 000 Meter

© Lantmäteriet

Beslutskarta för lövsalens naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

----- Gräns för naturreservatet

----- Fastighetsgränser

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

010-225 10 00

010-225 11 50

gavleborg@lansstyrelsen.se

Tillhör beslut
2014-04-14

Dnr 511-6537-2011
84-245

Bilaga 2

Länsstyrelsen
Gävleborg

Lövsalens naturreservat Översiktskarta

Bakgrundskarta: Vägkartan

Skala 1:100 000

0 0,5 1 2 3 4 5 Kilometers

© Lantmäteriet

Centrumkoordinater N: 6838681 E: 629944

Lövsalens naturreservat

Andra naturreservat/naturvårdsområden

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

010-225 10 00

010- 225 11 50

gavleborg@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

SKÖTSELPLAN FÖR LÖVSALENS NATURRESERVAT

2014-04-14

Dnr 511-6537-11
84-245

Bilaga 3

1 (14)

Naturvårdsenheten

Se sändlista

SKÖTSELPLAN FÖR LÖVSALENS NATURRESERVAT

BESKRIVNINGSDDEL

I skötselplanen anges målen med naturreservatet och de ska ligga till grund för dess vård och skötsel. Naturreservatet ska utmärkas genom förvaltarens försorg enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

1. Beskrivning av bevarandevärdena

1.1 Administrativa data

Objektnamn	Lövsalens Naturreservat
NVR-id	21-2000309
Län	Gävleborgs län
Kommun	Hudiksvalls kommun
Arealer (från VIC Natur):	Total areal 201 ha Därav landareal 197 ha Produktiv skogsmark 130 ha Därav naturskog* 36 ha *Areal från Länsstyrelsens naturskogsinventering
Naturtyper enligt Natura 2000: 3160 - Dystrofa sjöar och småvatten 9010 - Västlig taiga 9050 - Näringsrik granskog 91D0 - Skogbevuxen myr 7140 - Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	 3,9 ha 31,6 ha 2,5 ha 1,9 ha 42,2 ha
Prioriterade bevarandevärden: Markslag	 Skog, våtmark, sötvatten

Naturtyper	Lövskog, lövblandad barrskog, barrskog, våtmark, betesvall
Strukturer	Grova lövträd, gamla barrträd, solbelyst död tallved, hållmark, klapperstensfält
Arter (rödlistekategori enl. Gärdenfors (2010) resp. artkod enl. EU:s fågeldirektiv.)	Strandlummer (<i>Lycopodiella inundata</i>) NT plattlummer (<i>Lycopodium complanatum</i>) garnlav (<i>Alectoria sarmentosa</i>) NT tallticka (<i>Phellinus pini</i>) NT vedticka (<i>Phellinus viticola</i>) mässingsmossa (<i>Loeskhypnum badium</i>) sumpviol (<i>Viola uliginosa</i>) NT tjäder (<i>tetrao urogallis</i>) A108 tretåig hackspett (<i>Picoides tridactylus</i>) NT mindre hackspett (<i>Dendrocopos minor</i>) NT fiskgjuse (<i>Pandion haliaetus</i>) A094 duvhök (<i>Accipiter gentilis</i>) gråspett (<i>Picus canus</i>) A234 lappuggla (<i>Strix nebulosa</i>) NT, A457 ormvråk (<i>Buteo buteo</i>) flugsnappare (<i>Muscicapidae</i>) slaguggla (<i>Strix uralensis</i>) A220
Friluftsliv	Upplevelse och rekreation, vandringsled, kulturhistoria
Bebyggelse och anläggningar	Markerade stigar genom området, broar, gamla husgrunder, spår av fåbodverksamhet

1.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Området är tydligt påverkat av äldre tiders skogsbruk. Äldre tallstubbar från dimensionsavverkningar återfinns i hela området. Efter 1888 års brand tog man till vara på det mesta av det brända virket. Spår av detta finns i form av brända stubbar och kolbottnar. Planterad bergtall och mindre diken är också de exempel på spår av mänsklig aktivitet. Området är tydligt påverkat av skogsbete och skogsbestånden i området har gallrats under 1900-talet.

1.3 Områdets bevarandevärden

1.3.1 Biologiska bevarandevärden

Områdets bevarandevärden är framförallt knutna till olika typer av skog, men det finns även naturvärden knutna till våtmark och gräsmark. Karaktäristiskt för området och det som också gett naturreservatet dess namn, är de lövrika bestånden med god förekomst av såväl gamla som grova träd. Björk och asp är vanligast, men här växer också klibbal och sälg. Insprängt i lövskogen står även tall och gran. Den föryngring som sker står granen framförallt för och andelen gran har under de senaste decennierna ökat. Skogen är uppkommen efter branden 1888. Området har betats fram till en bit in på 1900-talet, vilket också satt sin prägel på vegetationen. Fältskiktet hyser förutom den vanliga bärrisvegetationen gott om örter och gräs. Den stora lövandelen gör att exempelvis många fågelarter knutna till lövskog förekommer i naturreservatet.

Andra skogstyper som finns är gran- och tallskog. Granskogen söder om Gåsmyrvallen är speciellt värdefull då den utgör den enda större brandrefugien efter 1888 års skogsbrand på hela Hornslandet. Eftersom granarna här överlevde branden hittar man individer äldre än 200 år. Talldominerad skog finns på de torrare markerna och är ofta gles och med inslag av äldre träd. De högsta delarna utgörs av hållmarker med tallimpediment.

Myrarna och de två tjärnarna Stensan och Skrasslen är också de typiska för Hornslandets mosaik av våtmark och skogsmark. Endast smärre ingrepp är gjorda i områdets hydrologi i form av något uträtade bäckar. Hällkroksbäcken, som rinner från Skrasslen och Stensmyran och munnar ut i havet vid hällkroksbäcken, är ett av de viktigaste vattendragen i Hudriksvalls kommun med avseende på naturlig produktion av havsöring. Öringsbeståndet är troligtvis stationärt i de övre delarna av bäcken och havsvandrande i den nedre delen. Lek- och uppväxtförhållandena i bäcken är mycket goda för att vara en mindre bäck, främst i de nedre delarna, och den mänskliga påverkan på bäcken är låg. Skuggningsförhållandena i bäcken är till större delen goda. Bottensubstratet består huvudsakligen av sand och grövre minerogena fraktioner och vattendraget har en sparsam vattenvegetation där bland annat näckmossa förekommer på de strömmande biotoperna.

Centralt i naturreservatet ligger den gamla fåbodvallen Gåsmyrvallen. Fåbodbebyggelsen brann ned 1888, men vallen användes en bit in på 1900-talet. Vallen planterades med tall i mitten av 1900-talet. 2013 togs de planterade tallarna bort som ett led i att restaurera Gåsmyrvallen, och vallen har nu åter karaktären av betad gräsmark.

1.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

Inom naturreservatets gränser finns tre registrerade kulturlämningar; två kolbottnar och en kojruin. Gåsmyrvallen är dessutom en av många äldre

fäbodan på Hornslandet. Den är relativt välbevarad med flera husgrunder kvar och ute på vallen är de grunda dikena som utgjorde fastighetsgränser fortfarande tydliga. Gåsmyrvallen har belägg sedan åtminstone 1766, då den ritades ut på "Charta öwfer Arnö byeskog och Hornslandet uti Rogsta sn och Norra Helsingeland". Enligt en karta från 1872, uppsatt på platsen av Domänverket, har det legat 7 byggnader vid vallen.

1.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Hela Hornslandet karaktäriseras av landhöjningskusten och dess processer. Här finns gott om klapperstensfält, gamla strandvallar och kalspolade hållar. I Lövsalens naturreservat finns allt detta, även om klapperstensfälten kanske inte är lika iögonfallande som på andra delar av Hornslandet. Berggrunden utgörs av granit och gnejs och på de kalspolade hållarna förekommer isräfflor.

1.3.4 Bevarandevärden för friluftsliv

Området är av stort intresse för friluftslivet. Genom området går markerade vandringsleder vilka är en del av ett större nät av vandringsleder på Hornslandet. I naturreservatet kan man uppleva fler olika skogs- och naturtyper på en relativt liten yta. Gåsmyrvallen är värd ett besök i sig, och den omgivande lövrika skogen med grova aspar och björkar är mycket tilltalande.

1.4 Källförteckning

- Beslut om bildande av Domänreservat Lövsalen, krp Hornslandet, Hudiksvalls kommun, 1989, DR-X-044, Domänverket
- Beslut om bildande av naturreservatet Lövsalens domänreservat, 1996, dnr 231-6212-95, Länsstyrelsen i Gävleborg
- Bevarandeplan Natura 2000 – Lövsalen, 2005, dnr 511-8915-06, Länsstyrelsen i Gävleborg
- Strategi för formellt skydd av skog i Gävleborgs län, 2006, Rapport 2006:19-21, Länsstyrelsen i Gävleborg
- Värdefull natur i Gävleborg, 1997, Rapport 1997:12, Länsstyrelsen i Gävleborg
- Fiskevårdsplan 2005– för biologisk återställning av vattendrag i Hudiksvalls kommun, 2005-12-19, Hudiksvalls kommun, Länsstyrelsen i Gävleborg och Intryck Hälsingland.

PLANDEL

2. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Naturreservatet är indelat i 5 skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras. Skötselområdena är:

- 1: Lövrik blandskog med viss skötsel
- 2: Talldominerad skog med viss skötsel
- 3: Granskog
- 4: Våtmarker och sötatten
- 5: Gåsmyrvallen
- 6: Friluftsliv

Skötselplanens skötselområde 1: Lövrik blandskog

De låglänta delarna av naturreservatet som består av lövdominerad skog eller lövrik blandskog.

Målbild

Skogen domineras av lövträd, framförallt asp och björk, men även klibbal och sälg förekommer. Karaktäristiskt är grova aspar och björkar med grova grenar och välutvecklade kronor. Gran och tall i olika åldrar förekommer också, men i sparsam mängd. Skogen är relativt gles så att solljus släpps ner till marken. Fältskiktet är betespräglad och innehåller gott om örter och gräs. Död ved förekommer i form av lågor och torrakor, men inte i sådan mängd att de märkbart försvårar för eventuella betesdjur att röra sig runt i skogen. Även yngre lövträd förekommer vilket gör att den höga lövandelen även på sikt behålls. Bergtall förekommer inte i området.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Skogens struktur är flerskiktad med ett varierande ljusinsläpp
- Lövträd dominerar trädskiktet/Lövträd utgör en stor del av trädskiktet
- Död ved förekommer i form av torrakor och lågor
- Fältskiktet är åtminstone delvis väl hävdad (varje år vid vegetationsperiodens slut).

Skötselåtgärder

Skötselåtgärder i området genomförs med försiktighet. Skogsbyte med lösgående kor är värdefullt för att behålla områdets naturvärden och årligt bete eftersträvas. Igenväxning av gran hejdas genom att framförallt yngre granar gallras och röjs bort. Avverkad gran ska i möjligaste mån tas bort ur naturreservatet för att inte påverka floran negativt genom skuggning och förurning av förnaskiktet. Ringbarkning och liknande metoder kan vara lämpligt som komplement till gallring av gran. Om det skulle bli så mycket lågor i området så att det försvårar för betesdjuren att röra sig fritt och beta,

eller att lågor faller på olämpliga platser kan det bli nödvändigt att försöka flytta lågor till mer lämpligare platser inom naturreservatet. Bergtall som frösåts från hållmarkerna röjs ner och tas bort. Delar av skötselområdet kan vara aktuella för bränning och det är lämpligt ur praktisk synpunkt vid avgränsning av bränningsområde.

Skötselplanens skötselområde 2: Tallskog

Torrare och mer höglänta delar av naturreservatet där tall dominerar. Skötselområdet ligger framförallt på och omkring hållmarkerna. Hållmarkerna är av mer öppen karaktär och varierar från att vara storblockiga till rena klapperstensfält. Bergtall (*Pinus mugo*) har planterats i anslutning till hållmarkerna och bildar stora snår på höjderna norr och öster om sjön Skrasslen.

Målbild

Området består av relativt gles tallskog med påtagligt inslag av gammal och grov tall. På de mer blockiga delarna och på hållmarkerna är skogen än mer gles. Död tallved förekommer som torrakor och som lågor. Skogen är tillräckligt gles för släppa ned solljus till marken vilket bland annat gynnar skalbaggsfaunan. Framförallt efter naturvårdsbränningar finns gott om brandskadade tallar och bränd död tallved. Troligtvis kan det efter naturvårdsbränningar även föryngra sig asp, björk och sälg. Bergtall förekommer inte i området.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Bergtallen är bortröjd.
- Klapperstensfälten är fortsatt opåverkade.
- Tall dominerar trädsiktet.
- Skogen är gles med stort ljusinsläpp.
- Utbredningen av naturskogar som uppfyller kvalitetskraven för västlig taiga (9010) är konstant eller ökar. Enligt nuvarande uppgifter finns 31,6 ha västlig taiga i naturreservatet.
- Områdets struktur och sammansättning är tydligt påverkad av brand och branden har en tydlig roll i områdets utveckling.
- I perioder efter brand/bränning präglas området av betydande mängder död ved och typiska arter som etablerat sig efter branden.
- Det ska eftersträvas att slät tallkapuschongbagge (*Stephanopachys linearis*), och grov tallkapuschongbagge (*Stephanopachys substriatus*), upptagna på bilaga 2 i Art- och Habitatdirektivet (92/43/EEC), ska förekomma i naturreservatet efter naturvårdsbränning.
- Det ska eftersträvas att gynnsamma levnadsmiljöer finns i reservatet för skyddsvärda vedlevande insekter som förekommer i andra delar av

Hornslandet, exempelvis jättepraktbagge (*Chalcophora mariana*),
raggbock (*Tragosoma depsarius*) och relikthock (*Nothorhina punctata*)

Skötselåtgärder:

Naturvårdsbränning genomförs i delar av skötselområdet. Innan bränningar tas detaljerade brandplaner fram och om det är nödvändigt kan gran plockas ut ur området av säkerhetsskäl inför bränning. Det kan vara lämpligt med brandintervall på 30-50 år.

På hållmarkerna finns planterad bergtall som ska tas bort. Viktigt är att minimera eventuella körskador på vegetation samt på hållar och klapperstensfält. Så mycket som möjligt av avvercade bergtallar tas ut ur området. Längre från hållmarkerna finns yngre, frösådd bergtall som kan röjas ned och lämnas. Övergången mellan talldominerade bestånd och lövdominerade bestånd är ibland diffus. I utkanterna av skötselområde 2 växer en del grovt löv, och även här kan gran decimeras på samma sätt som i skötselområde 1.

Brandens påverkan är mångfacetterad, och kan inte efterliknas med andra skötselmetoder. I de fall då bränning inte kan användas kan livsmiljöer för vissa vedlevande insekter skapas med alternativa metoder, exempelvis: öka öppenheten genom röjning eller utglesning genom ringbarkning av träd, föra in grov tallved utifrån, skapa härdade tallar med kådrik ved genom att randbarka levande tallar. Dessa metoder kan även användas som ett komplement till naturvårdsbränning för att snabbare skapa lämpliga vedsubstrat.

Skötselplanens skötselområde 3: Granskog

Granrefugien som ligger söder om Gåsmyrvallen där granarna överlevde 1888 års skogsbrand. Området utgör den enda större brandrefugien efter skogsbranden på hela Hornslandet.

Målbild

Skogen domineras helt av gran, varav många individer är äldre än 200 år. Död granved förekommer i form av torrakor och framförallt liggande granlågor. I luckorna som bildas då granar faller ned föryngrar sig ny gran. Delar av marken är fuktig en stor del av sommaren.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Utbredningen av naturskogar som uppfyller kvalitetskraven naturtypen näringsrik granskog (9050) är konstant eller ökar. Enligt nuvarande uppgifter finns 2,5 ha näringsrik granskog i naturreservatet.
- Skogens struktur är flerskiktad med ett varierande ljusinsläpp.
- Död ved förekommer rikligt i form av torrakor och lågor.

Skötselåtgärder:

Området lämnas för fri utveckling med möjlighet till naturbete. Eventuellt finns någon bergtall även här som i sådana fall röjs ned.

Skötselplanens skötselområde 4: Våtmarker och sötvatten

Tjärnarna Stenslan och Skrasslen, Hällkroksbäcken och omgivande våtmarker. Hällkroksbäcken är ett av de viktigaste vattendragen i Hudriksvalls kommun med avseende på naturlig produktion av havsöring. Öringsbeståndet är troligtvis stationärt i de övre delarna av bäcken och havsvandrande i den nedre delen. Den mänskliga påverkan på bäcken är låg.

Målbild

Sjöarna och våtmarkerna är opåverkade av mänskliga ingrepp och har en relativt naturlig hydrologi. Lek- och uppväxtförhållandena för havsöring i Hällkroksbäcken är fortsatt mycket goda, och den mänskliga påverkan på bäcken är låg.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Naturtyperna dystrofa sjöar och småvatten (3160) och öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (7140) har gynnsam bevarandestatus.
- Våtmarkernas hydrologi påverkas inte negativt av mänskliga ingrepp.

Skötselåtgärder:

I huvudsak fri utveckling. Hällkroksbäcken är delvis påverkad av flottledsrensning. En lämplig skötselåtgärd är att försiktigt höja vattennivån genom att lägga tillbaka de uppgrävda stenarna i bäcken. Viktigt är att inte höja vattennivån hastigt eller för mycket så att träd riskerar att dränkas. Vid restaurering av Hällkroksbäcken kan det även bli aktuellt att åtgärda trummor som bedöms utgöra vandringshinder.

Skötselplanens skötselområde 5: Gåsmyrvallen

Fäbodvallen Gåsmyrvallen i centrala delen av naturreservatet. Fäbodbebyggelsen brann ned 1888, men vallen användes en bit in på 1900-talet. Vallen planterades med tall i mitten av 1900-talet. 2013 togs de planterade tallarna bort som ett led i att restaurera Gåsmyrvallen och vallen har nu åter karaktären av betad gräsmark.

Målbild

Gåsmyrvallen hålls öppen, helst av betande djur på sommaren. Här växer gräs och örter och vedartade växter hålls tillbaka av betet. De gamla husgrunderna bevaras och är fria från igenväxningsvegetation. Skogsbrynet runt vallen består

av en gles lövskog med grov asp och björk. Här kan också finnas ny fäbodbebyggelse som möjliggör skogsbeta med frigående kor.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Vallen består av öppen betesmark utan igenväxningsvegetation.
- Minst 95 % av ytan är väl hävdad varje år vid vegetationsperiodens slut

Skötselåtgärder:

Gåsmyrvallen hålls öppen, helst genom att djur betar på vallen på sommaren. Djurantalet anpassas så att grässvålen hålls kort och ingen förna ansamlas, men utan att marken blir överbetad och riskerar att få trampsador. Det kan vara kor, men även får som i sådana fall är stängslade så de inte betar i omgivande skog. Om djuren lämnar delar obetade, eller om vedartad igenväxningsvegetation förekommer kan man röja dessa delar, exempelvis med röjsåg och klinga. Om vallen inte betas av djur kan man hålla den öppen genom att slå gräset maskinellt, eller röja med röjsåg. I sådant fall ska slaget material transporteras bort för att inte göda vallen.

För att kunna bedriva skogsbeta med lösgående kor kan man ha nybyggd fäbodbebyggelse här. Det kan också behöva borraras efter vatten, stängslas på olika sätt, och köras in till vallen med fyrhjuling. Dessa delar planeras efter behov och förutsättningar. Viktigt är att naturreservatets övriga naturvärden inte påverkas negativt. Det är också viktigt att naturreservatets höga värden för friluftslivet beaktas. Bebyggelse får heller inte anläggas så att Gåsmyrvallens kulturvärden riskerar att påverkas negativt. Gåsmyrvallen norra del är mest lämplig för byggnader då de gamla husgrunderna på vallen ligger längre söderut. Gåsmyrvallen är en fornlämning, vilket innebär att det är förbjudet att förstöra den, genom exempelvis grävning eller övertäckning. Innan eventuella byggnader uppförs måste detta tillståndsprövas på Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion. Om betesdjur hålls i reservatet ska tydlig information om detta finnas tillgänglig, med hänsyn till allmänheten.

Skötselplanens skötselområde 6: Friluftsliv

Lövsalen är ett omtyckt besöksmål som är lättillgängligt då vägen passerar på reservatets östra sida. Det finns två entreér där man kan parkera bilen och promenera in i reservatet. Stigar, spänger, broar samt informationsskyltar finns redan på plats och ska fortsätta att underhållas.

Bevarandemål:

- Naturreservatets gränser är tydligt markerade.
- Två till tre väl underhållna informationsskyltar med beskrivning av naturreservatet finns.
- Stigar, broar och ledmarkeringar är väl underhållna.

- Parkeringsplatserna är väl underhållna.

Skötselåtgärder:

De markerade lederna underhålls så att de inte växer igen, ledmarkeringar, spänger och broar underhålls. Informationstavlor och området närmast dessa underhålls också, samt parkeringsplatserna. Markägaren ansvarar för att underhålla skogsbilvägen som passerar reservatet.

3. Uppföljning

Mer information om Länsstyrelsens uppföljning finns i ”Uppföljning av skyddade områden i Gävleborgs län - policy och översiktlig plan 2012”.

3.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Av länsstyrelsen tillförordnade naturbevakare eller andra av länsstyrelsen anlitade entreprenörer ansvarar för dokumentation och rapportering till länsstyrelsen av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts. Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning och utvärdering av genomförda skötselåtgärder sker.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning efter genomförd naturvårdsbränning genomförs för:

- Utbredning av andelen tallskog
- Tallföryngring
- Förekomst av brandljud i levande tallar
- Förekomst av brandgynnade arter

3.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs vart 6:e år för:

- Gränsmarkering
- Informations- och vägvisningsskyltar
- Parkeringsplats
- Led och stig

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs var 12:e år för:

- Utbredning av naturtyper (areal)
- Trädslagsfördelning
- Krontäckning
- Hävdstatus

Detta görs inom Gävleborgs läns samlade uppföljning av skyddade områden, enligt fastställd policy och översiktlig plan.

Uppföljning av arealen brunnen skog på region/trakt eller områdesnivå sker även obligatoriskt vart 6:e år inom Gävleborgs läns uppföljning för skyddade områden enligt riktlinjer beslutade av Naturvårdsverket (rapport 6397 ”Uppföljning av skyddade områden i Sverige, Naturvårdsverket 2010”).

4. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Priori- tering	Finansiering
Underhåll av naturreservatets gränser	Vid behov	Naturreservatets gränser	1	Skötselanslaget
Nya informationsskyltar sätts upp och underhålls	Vid behov	Se karta sidan 13	1	Skötselanslaget
Röjning och markering av stigar	Vid behov	Se karta sidan 13	2	Skötselanslaget
Bete (alt. slåtter)	Årligen	Skötselområde 5, (eventuellt även skötselområde 1 och 3)	1	Skötselanslaget
Röjning och gallring av gran	Initialt (inom 5 år) och därefter vid behov	Skötselområde 1 (och eventuellt skötselområde 2)	2	Skötselanslaget
Röjning och bortforsling av bergstall	Initialt (inom 5 år) och därefter vid behov	Framförallt skötselområde 2, men vid behov inom hela reservatet	1	Skötselanslaget
Ev. våtmarksrestaurering	Om bedömt behov	Skötselområde 4	3	Skötselanslaget
Naturvårdsbränning	Efter upprättande av brandplan	Skötselområde 2 (och eventuellt delar av skötselområde 1)	2	Skötselanslaget

Ev. fåbodbebyggelse, borrning efter vatten, stängsling mm.	Planeras efter behov och förutsättningar för att betesdjur ska kunna hållas på vallen.	Skötselområde 5	2	Skötselanslaget, alt. finansierat på annat sätt (av brukaren).
---	--	-----------------	---	---

5. Revidering

Skötselplanen gäller tillsvidare, men bör löpande ses över och revideras vid behov. Om inte tidigare så kan det vara lämpligt att skötselplanen revideras om 15 år.

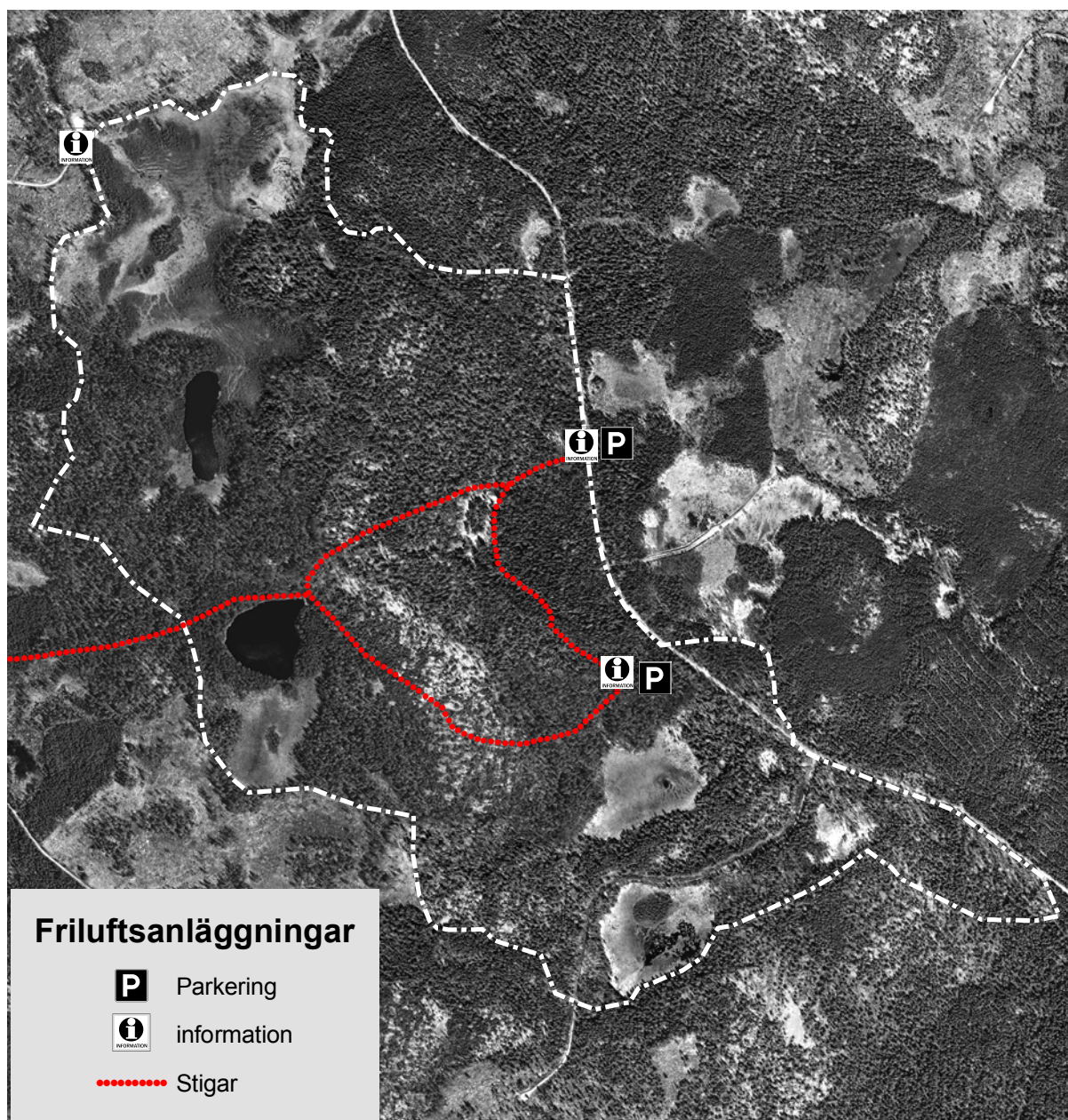
Länssstyrelsen
Gävleborg

Tillhör skötselplan
2014-04-14

Dnr 511-6537-2011
84-245

13 (14)

Lövsalens naturreservat Skötselkarta anläggningar

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:15 000

0 125 250 500 Meter

© Lantmäteriet

Karta tillhörande skötselplan för Lövsalens naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater N: 6838681 E: 629944

--- Gräns för naturreservatet

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

Länssstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

010-225 10 00

010- 225 11 50

gavleborg@lansstyrelsen.se

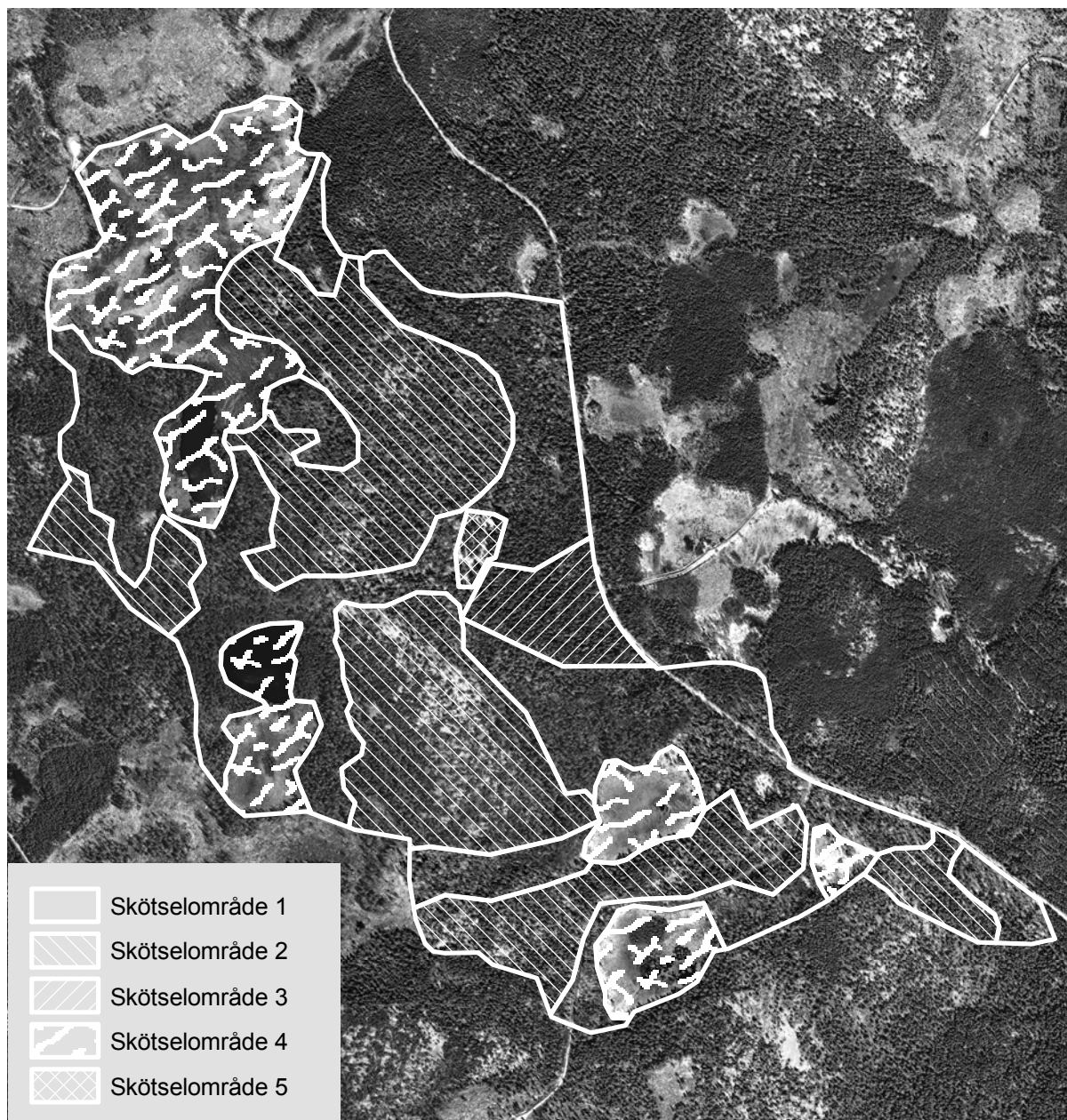
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör skötselplan
2014-04-14

Dnr 511-6537-11
84-245

14 (14)

Lövsalens naturreservat Skötselområdeskarta

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:15 000

0 125 250 500 Meter

Karta tillhörande skötselplan för Lövsalens naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater N: 6838681 E: 629944

© Lantmäteriet

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

010-225 10 00

010- 225 11 50

gavleborg@lansstyrelsen.se

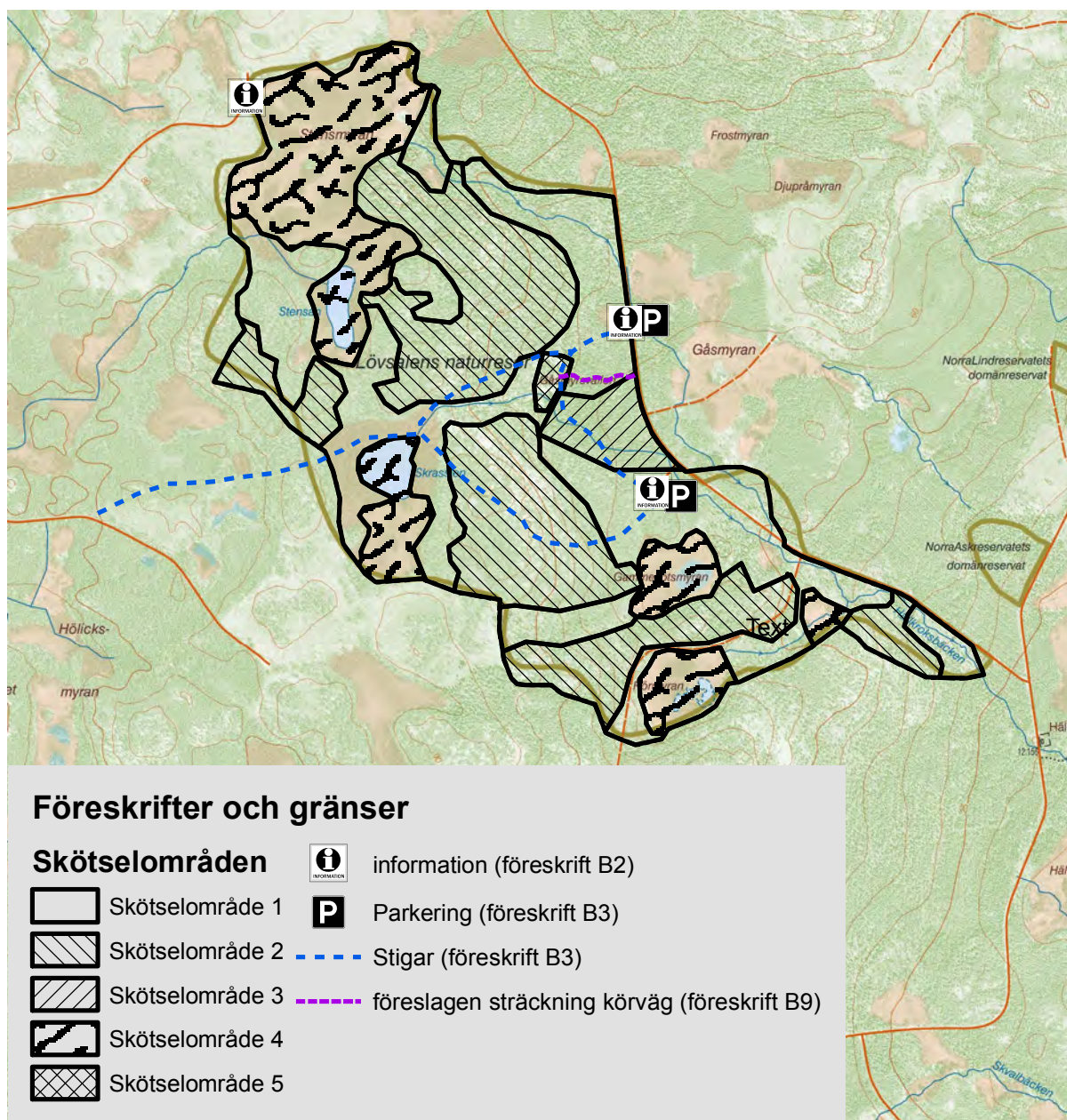
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2014-04-14

Dnr 511-6537-2011
84-245

Bilaga 4

Lövsalens naturreservat Föreskriftskarta

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Skala 1:20 000

Föreskriftskarta för Lövsalens naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater N: 6838681 E: 629944

0 0,25 0,5 1 Kilometer

© Lantmäteriet

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

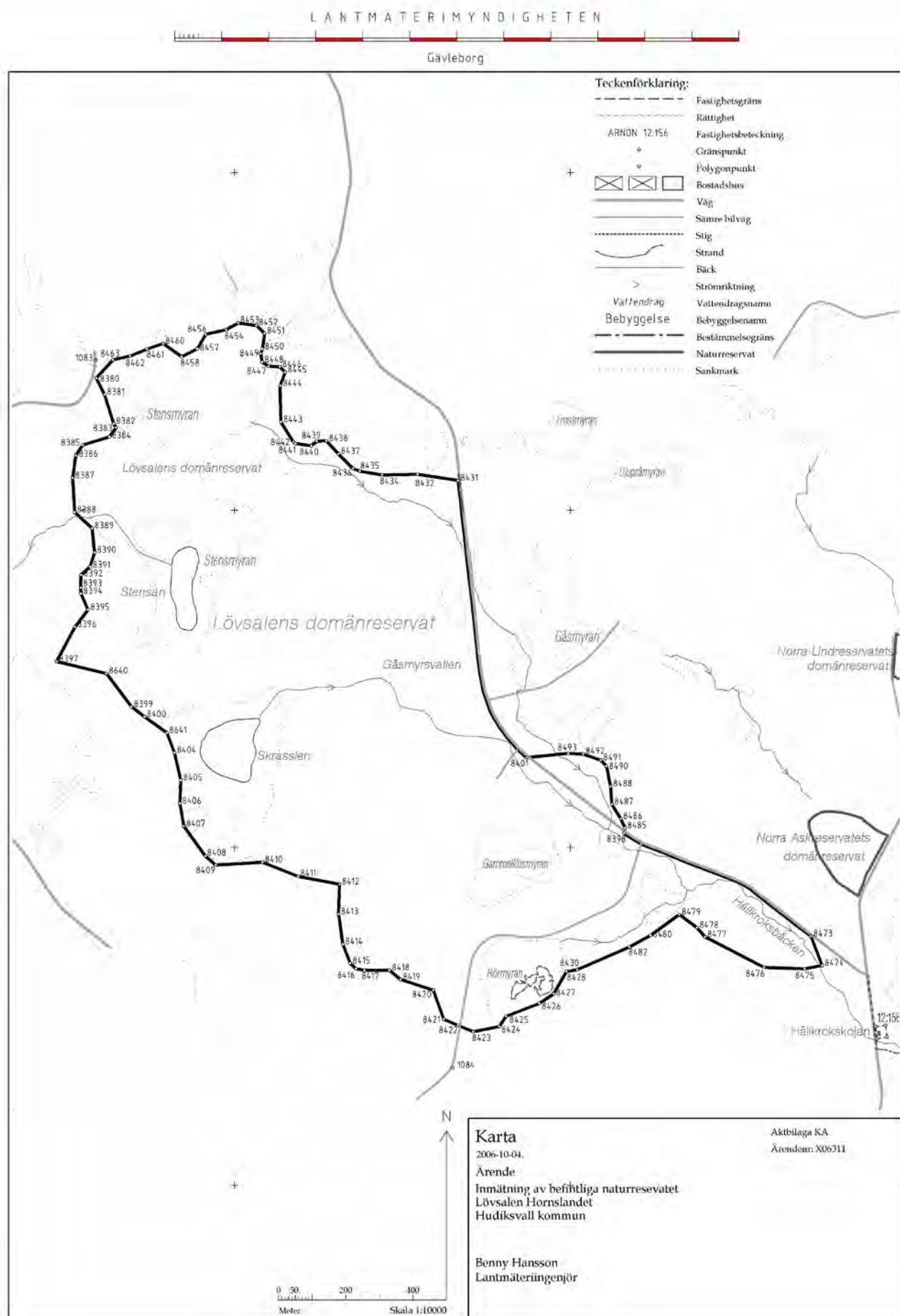
Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

010-225 10 00

010- 225 11 50

gavleborg@lansstyrelsen.se

Lantmäterimyndigheten
Gävleborgs län

TEKNISK BESKRIVNING

Aktbil TBE
Dnr X06311

2006-10-04

Inmätning av det befintliga naturreservatet
Lövsalen Hornslandet
Hudiksvalls kommun

Koordinatförteckning (RT 90 2.5 GON V 0:-15)
Inre noggrannhet: 25-500mm. Yttre noggrannhet: 25-500mm.

	Punkt nr	X	Y	Z	Markering
21HUD GRÄ	8380	6840391.71	1586587.94	-	---
	8381	6840343.20	1586612.50	-	---
	8382	6840256.65	1586639.91	-	---
	8383	6840245.05	1586647.55	-	---
	8384	6840217.77	1586627.20	-	---
	8385	6840193.55	1586548.21	-	---
	8386	6840162.65	1586527.30	-	---
	8387	6840095.91	1586518.05	-	---
	8388	6839994.24	1586523.94	-	---
	8389	6839947.21	1586575.91	-	---
	8390	6839875.07	1586583.21	-	---
	8391	6839832.98	1586569.82	-	---
	8392	6839808.76	1586542.71	-	---
	8393	6839770.94	1586542.01	-	---
	8394	6839753.42	1586542.28	-	---
	8395	6839705.75	1586563.28	-	---
	8396	6839654.89	1586524.76	-	---
	8397	6839551.94	1586469.91	-	---
	8398	6839043.68	1588159.30	-	---
	8399	6839418.08	1586692.98	-	---
	8400	6839388.64	1586731.75	-	---
	8401	6839267.52	1587869.08	-	---
	8404	6839281.98	1586821.33	-	---
	8405	6839200.78	1586840.03	-	---
	8406	6839131.41	1586837.15	-	---
	8407	6839064.32	1586848.74	-	---
	8408	6838975.99	1586913.00	-	---
	8409	6838949.49	1586943.89	-	---
	8410	6838957.99	1587083.20	-	---
	8411	6838915.79	1587189.52	-	---
	8412	6838892.23	1587312.43	-	---
	8413	6838804.05	1587309.67	-	---
	8414	6838715.06	1587322.43	-	---
	8415	6838658.33	1587344.11	-	---
	8416	6838642.07	1587361.02	-	---
	8417	6838637.47	1587386.81	-	---
	8418	6838637.73	1587461.37	-	---
	8419	6838610.40	1587493.56	-	---
	8420	6838578.62	1587592.08	-	---
	8421	6838492.30	1587622.99	-	---

Bilaga 5 (3)

8422	6838474.41	1587665.57	-	---
8423	6838455.68	1587711.02	-	---
8424	6838471.21	1587788.52	-	---
8425	6838501.62	1587808.56	-	---
8426	6838539.80	1587907.43	-	---
8427	6838567.48	1587950.37	-	---
8428	6838633.82	1587987.94	-	---
8430	6838639.19	1588020.63	-	---
8431	6840088.60	1587665.22	-	---
8432	6840106.89	1587545.15	-	---
8434	6840104.94	1587438.91	-	---
8435	6840116.48	1587372.53	-	---
8436	6840123.98	1587352.70	-	---
8437	6840167.05	1587309.37	-	---
8438	6840206.06	1587273.61	-	---
8439	6840205.00	1587244.29	-	---
8440	6840191.15	1587228.30	-	---
8441	6840197.91	1587181.83	-	---
8442	6840202.58	1587175.25	-	---
8443	6840261.93	1587138.16	-	---
8444	6840369.45	1587135.65	-	---
8445	6840409.08	1587150.62	-	---
8446	6840425.48	1587135.37	-	---
8447	6840427.05	1587101.30	-	---
8448	6840438.62	1587081.81	-	---
8449	6840464.60	1587077.49	-	---
8450	6840477.56	1587082.88	-	---
8451	6840524.60	1587089.37	-	---
8452	6840547.96	1587065.03	-	---
8453	6840554.88	1587011.03	-	---
8454	6840534.86	1586974.50	-	---
8456	6840521.46	1586914.06	-	---
8457	6840478.64	1586888.55	-	---
8458	6840455.42	1586842.35	-	---
8460	6840494.37	1586786.86	-	---
8461	6840477.93	1586738.74	-	---
8462	6840457.15	1586688.80	-	---
8463	6840446.07	1586637.96	-	---
8473	6838738.56	1588716.14	-	---
8474	6838651.85	1588749.76	-	---
8475	6838641.55	1588697.50	-	---
8476	6838646.35	1588576.48	-	---
8477	6838736.56	1588400.78	-	---
8478	6838763.94	1588376.98	-	---
8479	6838802.63	1588323.92	-	---
8480	6838741.03	1588238.79	-	---
8481	6838704.92	1588170.27	-	---
8482	6838706.32	1588175.31	-	---
8485	6839059.16	1588162.45	-	---
8486	6839086.33	1588150.08	-	---
8487	6839129.12	1588123.15	-	---
8488	6839182.65	1588119.73	-	---
8490	6839242.55	1588107.33	-	---
8491	6839260.20	1588090.43	-	---
8492	6839278.11	1588038.33	-	---
8493	6839279.97	1587993.30	-	---
8640	6839516.73	1586618.33	-	
8641	6839341.03	1586798.41	-	
1083	6840444.75	1586587.17	81.05	rm
1084	6838348.65	1587648.83	71.40	rm

21HUD POL

Förklaringar till markeringar
rm = rör i mark

I tjänsten

Benny Hansson
Lantmäteriingenjör

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni göra det *skriftligen* hos **Regeringen, miljödepartementet**.

Brevet med överklagandet skall dock lämnas eller skickas till Länsstyrelsen, 801 70 Gävle.

Skrivelsen med överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet.

Om överklagandet kommer in för sent kan det inte tas upp till prövning.

Ni skall i överklagandet ange vilket beslut Ni överklagar, vilken ändring Ni vill ha och vilka skäl Ni har för ändringen.

Ange Ert namn samt skriv under överklagandet.

Vill Ni veta mera om hur man överklagar kan Ni ta kontakt med Länsstyrelsen, telefon 010-225 10 00

UPPLYSNINGAR

Regeringen prövar efter överklagande beslut av statliga myndigheter i frågor som rör bildande av naturreservat, utom frågor om ersättning, (18 kap 1 § miljöbalken).

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och Fiskeriverket får överklaga beslut om bildande av naturreservat (40 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Beslut om bildande av naturreservat får även överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot samt den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har rätt att överklaga. Denna paragraf innebär inte någon inskränkning av rätten att överklaga enligt bestämmelser i rättegångsbalken (16 kap 12 § miljöbalken).